

Chile i Polska w czasie II wojny światowej - historia nieznana

2022-06-17

Niewielu pamięta, że w 1919 r. Chile było jednym z pierwszych państw, które uznały odzyskanie przez Polskę niepodległości, a jeszcze mniej osób wie, że w latach 1940-1943 chilijscy dyplomaci przebywający na placówkach we Włoszech i w Rumunii pomogli tysiącom polskich przesiedleńców i uchodźców.

Ten zapomniany aspekt w historii relacji polsko-chilijskich prezentuje wystawa „Nieznana działalność humanitarna chilijskiej dyplomacji na rzecz ratowania Polaków podczas II wojny światowej”, która jest eksponowana w Centrum Kultury Podgórze w Krakowie **do 29 lipca**. Uświetnia ona obchody 25-lecia ustanowienia Konsulatu Republiki Chile w Krakowie. Wstęp wolny.

W 1939 r. Chile zadeklarowało neutralność wobec rozpoczynającej się w Europie wojny. Prezydentem Republiki w tym czasie był Pedro Aguirre Cerda. Na początku 1940 r. Polska utworzyła poselstwo dyplomatyczne w Santiago de Chile, mianując Władysława Mazurkiewicza ministrem pełnomocnym, który pełnił funkcję łącznika między rządem Chile i rządem Polski na uchodźstwie. Następnie, rząd Polski na uchodźstwie zwrócił się do rządu Chile z prośbą o reprezentowanie jego interesów – najpierw (w czerwcu 1940 r.) na terenie Królestwa Włoch, a następnie (w październiku 1940 r.) w Królestwie Rumunii. W ten sposób Chile wzięło odpowiedzialność za tysiące polskich przesiedleńców i uchodźców podczas II wojny światowej, którzy znaleźli się w tych dwóch państwach.

Chilijscy dyplomaci angażowali się w działania mające na celu dostarczenie potrzebującym odzieży, żywności, schronienia i lekarstw. Ponadto, wydawali lub odnawiali dokumenty podróży i podejmowali starania o przyznanie wiz, dzięki czemu udało się uratować tysiące Polaków.

Na wystawę zatytułowaną „Nieznana działalność humanitarna chilijskiej dyplomacji na rzecz ratowania Polaków podczas II wojny światowej” składają się 24 plansze z archiwalnymi, unikatowymi zdjęciami oraz skanami dokumentów. Wcześniej (pod innym tytułem) była ona prezentowana m.in. w Bydgoszczy w ramach obchodów 150. rocznicy powstania Ministerstwa Spraw Zagranicznych Chile. Na przełomie czerwca i lipca (10 czerwca - 29 lipca) będzie eksponowana w stolicy Małopolski, uświetniając 25-lecie ustanowienia Konsulatu Republiki Chile w Krakowie. Będzie można ją oglądać w Centrum Kultury Podgórze, przy ul. Sokolskiej 13. – Most im. Józefa Piłsudskiego, który widać z okien Centrum Kultury Podgórze, był niemym świadkiem wielu tragicznych wydarzeń okresu II wojny światowej – m.in. przymusowej przeprowadzki Żydów do krakowskiego getta, którego granice znajdowały się w pobliżu oraz ich wysiedleń. Nie jest więc przypadkiem, że właśnie tutaj będzie eksponowana wystawa poświęcona chilijskim dyplomatom, którzy nie pozostali obojętni na wojenny los Polaków, w tym wielu polskich Żydów, szukających schronienia poza granicami naszego kraju i mieli odwagę nieść im pomoc. Zachęcam wszystkich krakowian i gości do jej obejrzenia – mówi Anna Grabowska, Dyrektor Centrum Kultury Podgórze.